

Bilag 4. Cover til dagsordenspunkt 4.

Resumé af territorialplan og nationalt program for Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), samt information om hhv. indstillings- og overvågningsudvalget

Baggrund

Som en del af EU's flerårige finansielle ramme er den nye EU-fond *Fonden for Retfærdig Omstilling* (FRO) etableret. Danmark står til at modtage i alt 663 mio. kr. i løbende priser over 2021-27.

FRO skal målrettes den eller de landsdele, som er mest negativt påvirket af omstillingsprocessen frem mod en klimaneutral økonomi i 2050. Omstillingsprocessen kan være i form af:

- 1) *Udfasning af produktionen af fossilt brændsel*, navnlig set i forhold til den forventede arbejdstagertilpasning eller tab af arbejdspladser.
- 2) *Omlægning af drivhusgasintensive produktionsprocesser i industrianlæg*, særligt set i forhold til de industrianlæg, der har den højeste drivhusgasintensitet.

Som materiale til dagsordenspunkt 4 findes territorialplanen og det nationale program for FRO. Territorialplanen beskriver den forventede omstillingsproces hen imod en klimaneutral økonomi i 2050, og programmet beskriver konkrete aktiviteter, der kan opnå støtte til. FRO kan alene støtte aktiviteter, som fremgår af programmet, og som er direkte knyttet til fondens specifikke formål, og som bidrager til gennemførelsen af territorialplanen. Territorialplanen skal underbygge, hvordan de identificerede omstillingsudfordringer afhjælpes.

Udpegning af støtteberettigede landsdele

Nordjylland og Sydjylland er udpeget som støtteberettigede landsdele for FRO. I vedlagte territorialplan for retfærdig omstilling begrundes udpegningen af de støtteberettigede landsdele, herunder hvorfor Nord- og Sydjylland formodes at blive hårdest ramt af omstillingsprocessen frem mod en klimaneutral økonomi i 2050. Territorialplanen for retfærdig omstilling underbygger endvidere, hvorfor indsatsområderne afhjælper de identificerede omstillingsudfordringer i hhv. Nord- og Sydjylland.

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post de@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Indsatsområder i det nationale program for FRO

Indsatsområde 1: Et sammenhængende Danmark med stærke lokale erhvervsfyrtårne

I forbindelse med *Danmark kan mere* blev det besluttet at øremærke 100 mio. kr. til opfølgning på anbefalingerne fra regeringens regionale vækstteams som led i udviklingen af lokale erhvervsfyrtårne i erhvervsudspillet. På den baggrund er der afsat 100 mio. kr. til aktiviteter til udviklingen af erhvervsfyrtårnene i Nord- og Syddjylland.

Indsatsområde 2: Teknologi- og forretningsudvikling inden for PtX

Jf. *aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)* af marts 2022 afsættes der 100 mio. kr. til en supplerende indsats på brintområdet. I det nationale program for FRO fremgår, at projekter i hhv. Nord- og Syddjylland med potentiale til at sikre en hurtigere opskalering af blandt andet PtX kan støttes.

Indsatsområde 3: Bedre vilkår for grøn omstilling i SMV'er

Data fra Danmarks Statistik peger på, at SMV'erne de seneste år har øget deres CO₂-produktivitet væsentligt, hvilket betyder, at de i dag er i stand til at skabe mere værdi for den samme mængde CO₂. Der er afsat 50,5 mio. kr. til at understøtte den grønne omstilling i SMV'er i Nord- og Syddjylland bredt set, så flere SMV'er bliver mere cirkulære, ressource- og energieffektive og derigennem mere konkurrencedygtige.

Indsatsområde 4: Udvikling af brun bioraffinering såsom pyrolyse

Med *aftale om grøn omstilling af dansk landbrug* af oktober 2021 forpligtede regeringen 196 mio. kr. til at understøtte udviklingen af brun bioraffinering, fx pyrolyse. Teknologien muliggør synergi med andre teknologier og en øget anvendelse af sidestrømme samt bedre udnyttelse af det eksisterende råvaregrundlag samtidig med, at det har et stort klimapotentiale. På den baggrund er der afsat 196 mio. kr. til at støtte projekter i Nord- og Syddjylland, som understøtter udviklingen af brun bioraffinering som fx pyrolyse.

Indsatsområde 5: Udvikling af lokale værdikæder for CO₂-fangst, -anvendelse og -lagring (CCUS)

Med *aftalen En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂* af december 2021 forpligtede regeringen 190 mio. kr. til at understøtte udviklingen af lokale værdikæder for CO₂-fangst, -anvendelse og -lagring for at accelerere etableringen af den nødvendige infrastruktur for CCUS. Der er afsat 190 mio. kr. til at støtte projekter i hhv. Nord- og Syddjylland, der fx arbejder med at identificere og løse teknologiske, videnskabsmæssige, uddannelsesmæssige og organisatoriske barrierer og flaskehalse for etablering af en CCUS-infrastruktur i Danmark.

Indstillings- og Overvågningsudvalg for Fonden for Retfærdig Omstilling

Indstillingsudvalg

Indstillingsudvalget har en vigtig rolle i forbindelse med udmøntning af fondens midler. Det er indstillingsudvalget der fastlægger kriterier for midlernes anvendelse. Når kriterierne er fastlagt, skal de godkendes af Overvågningsudvalget. Indstillingsudvalget indkalder ansøgninger og kan bidrage til temaer for midlernes anvendelse. Det er også indstillingsudvalget, der udvælger og indstiller projekter til tilsagn og afslag hos Erhvervsstyrelsen, som er forvaltningsmyndighed for fonden. Erhvervsstyrelsen varetager ydermere sekretariatsfunktionen for indstillingsudvalget.

Sammensætning af Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling samt udvalgets opgaver er fastsat i bekendtgørelse om indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling, der trådte i kraft den 1. juli 2022.

Overvågningsudvalg

Overvågningsudvalget nedsættes i overensstemmelse med forordningen om fællesbestemmelser og har til opgave at godkende udvælgelseskriterier samt følge implementeringen af programmet og territorialplanen. Dette sker dels som minimum via årlige møder, og dels ved at udvalgets medlemmer har mulighed for at foreslå evaluerings- og analysetiltag til sikring af programmernes succesfulde gennemførelse, ligesom udvalget kan kræve andre former for tilpasninger eller revision af programmerne. I overvågningsudvalget deltager relevante ministerier, regionale og kommunale parter, interesseorganisationer og arbejdsmarkedets parter.

Sammensætning af Overvågningsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling samt udvalgets opgaver er fastsat i bekendtgørelse om administration af tilskud fra Fonden for Retfærdig Omstilling, der trådte i kraft den 2. juli 2022.